

ZASADY RACHUNKOWOŚCI PODATKÓW W URZĘDZIE MIASTA JELENIA GÓRA

Ewidencja podatkowa jest integralną częścią ewidencji księgowej Urzędu i jest prowadzona z wykorzystaniem kont syntetycznych i analitycznych planu kont Urzędu Miasta Jelenia Góra jako jednostki budżetowej.

1. Sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych

Ewidencję rozliczeń z tytułu podatków prowadzi się na:

1. kontach bilansowych:
  - a. kontach syntetycznych księgi głównej,
  - b. kontach analitycznych i kontach szczegółowych ksiąg pomocniczych;
2. kontach pozabilansowych, służących do ewidencji skutków obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg, odroczeń, umorzeń, zwolnień, zaniechania poboru obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych).

Konta analityczne do kont syntetycznych są prowadzone według rodzajów podatków. Natomiast konta szczegółowe prowadzone są do kont analitycznych i służą do rozrachunków:

1. z podatnikami – z tytułu podatków, które podlegają przypisaniu na ich kontach,
2. z inkasentami – z tytułu poboru podatków i opłat, które nie podlegają przypisaniu na kontach podatników,
3. z bankami – z tytułu nieprzekazania wpłat dokonanych przez podatników przelewem do banku.

Ewidencję szczegółową i analityczną prowadzi się przy zastosowaniu systemu informatycznego Ratusz firmy Rekord SI Sp. z o. o. siedzibą w Bielsku-Białej. Dokumentacja opisująca przyjęte zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu programu komputerowego i instrukcja użytkownika, dostępne są w formie elektronicznej jako podręcznik w notatniku pn. „Pomoc”.

2. Wykaz kont syntetycznych

Dla prowadzenia ewidencji z tytułu podatków korzysta się z następujących bilansowych i pozabilansowych kont syntetycznych planu kont Urzędu:

1. konto 101 – Kasa,
2. konto 130 – Rachunek bieżący urzędu,
3. konto 141 – Środki pieniężne w drodze, płatności kartami
4. konto 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych,
5. konto 226 – Długoterminowe należności budżetowe,
6. konto 290 – Odpisy aktualizujące należności,
7. konto 720 – Przychody z tytułu dochodów budżetowych,

8. konto 750 – Przychody finansowe,
9. konto 751 – Koszty finansowe,
10. konto 760 – Pozostałe przychody operacyjne,
11. konto 761 – Pozostałe koszty operacyjne,
12. konto 840 – Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów,
13. konto 910 – Skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg, odroczeń, umorzeń, zwolnień, zaniechania poboru obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych).

3. Zasady funkcjonowania kont bilansowych i pozabilansowych

Konto 101 - "Kasa"

Konto 101 służy do ewidencji wpływów i zwrotów z tytułu podatków, dokonywanych za pośrednictwem kasy.

Na stronie Wn konta 101 księguje się:

- 1) wpływ gotówki z tytułu podatków, w korespondencji ze stroną Ma konta 221 - Należności z tytułu dochodów budżetowych,
- 2) wpływ gotówki z rachunku bieżącego urzędu do kasy z przeznaczeniem na zwrot nadpłat oraz ich oprocentowania, w korespondencji ze stroną Ma konta 141 - Środki pieniężne w drodze.

Na stronie Ma konta 101 księguje się rozchód gotówki:

- 1) przekazanie środków pieniężnych na rachunek bieżący urzędu, w korespondencji ze stroną Wn konta 141 - Środki pieniężne w drodze,
- 2) zwroty podatnikom nadpłat oraz ich oprocentowania, w korespondencji ze stroną Wn konta 221 - Należności z tytułu dochodów budżetowych ,
- 3) zwroty podatnikom wpłat będących kwotami nienależnymi, w korespondencji ze stroną Wn konta 221 - Należności z tytułu dochodów

Obroty gotówkowe podlegają ujęciu w raporcie kasowym w dniu rzeczywistego przychodu lub rozchodu gotówki z kasy. Konto 101 może wykazywać jedynie saldo Wn, które wyraża stan gotówki w kasie lub saldo zerowe.

Stan gotówki w kasie musi być zgodny z saldem wynikającym z raportu.

Nie wolno dokonywać wydatków z wpływów pobranych do kasy z tytułu dochodów budżetowych. Z sum przyjętych do kasy podlegających zaliczeniu do dochodów budżetowych mogą być dokonywane tylko zwroty z tytułu nadpłat zaliczonych do dochodów budżetowych.

Typowe zapisy strony Wn konta 101 „Kasa”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	2	3
1.	Podjęcie gotówki z banku: z rachunku bieżącego urzędu	141
2.	Wpłaty gotówki z tytułu podatków	221

**Typowe zapisy strony Ma konta 101
„Kasa”**

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	2	3
1.	Przekazanie środków pieniężnych na rachunek bieżący urzędu	141
2.	Wypłaty z tytułu zwrotu nadpłat dochodów budżetowych	221
3.	Zwroty dochodów budżetowych nienależnie wpłaconych lub orzeczonych do zwrotu i nadpłat oraz wypłat oprocentowania za nieterminowy zwrot nadpłat	221

Konto 130 - "Rachunek bieżący urzędu"

Na koncie 130 - Rachunek bieżący urzędu ewidencjonuje się wpływy i zwroty z tytułu podatków, dokonywane za pośrednictwem banku na podstawie dowodów bankowych. Dopuszczalne jest stosowanie innych niż dokumenty bankowe dowodów księgowych, jeżeli jest to konieczne dla zachowania czystości obrotów.

Na stronie Wn konta 130 księguje się:

- 1) wpływy z tytułu podatków, wpłacone na rachunek bieżący urzędu, w korespondencji ze stroną Ma konta 221 - Należności z tytułu dochodów budżetowych,
- 2) wpływy środków pieniężnych w drodze, w korespondencji ze stroną Ma konta 141 - Środki pieniężne w drodze.

Na stronie Ma konta 130 księguje się rozchody środków pieniężnych zgromadzonych na tym koncie:

- 1) pobrane z rachunku bieżącego urzędu do kasy środki pieniężne przeznaczone na zwrot nadpłat oraz ich oprocentowania, w korespondencji ze stroną Wn konta 141 - Środki pieniężne w drodze,
- 2) zwroty podatnikom nadpłat oraz ich oprocentowania, w korespondencji ze stroną Wn konta 221 - Należności z tytułu dochodów budżetowych,
- 3) zwroty podatnikom wpłat będących kwotami nienależnymi, w korespondencji ze stroną Wn konta 221 - Należności z tytułu dochodów budżetowych.

**Typowe zapisy strony Wn konta 130
"Rachunek bieżący urzędu"**

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	2	3
1.	Wpłaty z tytułu zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych:	
	– z kasy	141

	– z sum pieniężnych w drodze, w tym zapłaconych kartą płatniczą	141
	– należności przypisanych,	221
	– należności nieprzypisanych	221
2.	Wpłata bezgotówkowa odsetek za zwłokę w zapłacie należności	221
3.	Wpłata bezgotówkowa należności ubocznych	221

**Typowe zapisy strony Ma konta 130
„Rachunek bieżący urzędu”**

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	2	3
1.	Pobrane z rachunku bieżącego urzędu do kasy środki pieniężne przeznaczone na zwrot nadpłat oraz ich oprocentowania	141
2.	Zwroty podatnikom nadpłat oraz ich oprocentowania	221
3.	Zwroty podatnikom wpłat będących kwotami nienależnymi	221

Konto 141 - "Środki pieniężne w drodze"

Konto 141 służy do ewidencji środków pieniężnych w drodze. Na koncie 141 - Środki pieniężne w drodze, ewidencjonuje się środki pieniężne znajdujące się między kasą urzędu a jego rachunkiem bieżącym:

Na stronie Wn konta 141 księguje się pobranie środków pieniężnych:

- 1) z kasy w celu przekazania na rachunek bieżący urzędu, w korespondencji ze stroną Ma konta 101 - Kasa,
- 2) z rachunku bieżącego urzędu w celu przekazania do kasy, w korespondencji ze stroną Ma konta 130 - Rachunek bieżący urzędu.

Na stronie Ma konta 141 księguje się przekazanie środków pieniężnych w drodze:

- 1) na rachunek bieżący urzędu, w korespondencji ze stroną Wn konta 130 - Rachunek bieżący urzędu,
- 2) do kasy, w korespondencji ze stroną Wn konta 101 - Kasa.

Na stronie Wn konta 141 ujmuje się zwiększenia stanu środków pieniężnych w drodze, a na stronie Ma - zmniejszenia stanu środków pieniężnych w drodze.

Ewidencja szczegółowa do konta powinna być prowadzona w sposób umożliwiający ustalenie sum pieniężnych w drodze między kasą i bankiem oraz między rachunkami bankowymi w różnych bankach.

Sumy pieniężne w drodze inwentaryzuje się drogą porównania danych księgowych z odpowiednimi dokumentami.

Konto 141 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych w drodze.

**Typowe zapisy strony Wn konta 141
"Środki pieniężne w drodze"**

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	2	3
1.	Dokonywane za pośrednictwem banków:	
	– wpłaty z kasy na rachunki bankowe	101
	– pobrania z rachunku bankowego do kasy (wyciąg bankowy)	130

**Typowe zapisy strony Ma konta 141
"Środki pieniężne w drodze"**

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	2	3
1.	Wpływy środków pieniężnych w drodze:	
	– do kasy	101
	– na rachunek bankowy, w tym zapłaconych karta płatniczą	130

Konto 221 - "Należności z tytułu dochodów budżetowych"

Na koncie 221 - Należności z tytułu dochodów budżetowych ewidencjonuje się rozrachunki:

- z podatnikami z tytułu należnych i wpłacanych przez nich podatków, które podlegają przypisaniu na ich kontach,
- z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków, które nie podlegają przypisaniu na kontach podatników,
- z bankami z tytułu nieprzekazanych wpłat.

Na stronie Wn konta 221 księguje się:

- 1) przypisy należności, w korespondencji ze stroną Ma konta 720 - Przychody z tytułu dochodów budżetowych,
- 2) odsetki za zwłokę w kwocie wpłaconej - na podstawie dokumentu wpłaty, w korespondencji ze stroną Ma konta 750 - Przychody finansowe,
- 3) przypis odsetki za zwłokę należnych na dzień sporządzenia sprawozdania, w korespondencji ze stroną Ma konta 750 - Przychody finansowe,
- 4) inne należności uboczne w kwocie wpłaconej - na podstawie dokumentu wpłaty, w korespondencji ze stroną Ma konta 720 - Przychody z tytułu dochodów budżetowych,
- 5) zwroty nadpłat, w korespondencji ze stroną Ma konta 130 - Rachunek bieżący urzędu, jeśli zwrot następuje na rachunek bieżący podatnika, albo konta 101 - Kasa, jeśli zwrot następuje z kasy urzędu,
- 6) wypłaty należnego podatnikom oprocentowania za nieterminowy zwrot nadpłaty; zapisu

dokonywane na podstawie dokumentu wypłaty, w korespondencji ze stroną Ma konta 130 - Rachunek bieżący urzędu, jeśli zwrot następuje na rachunek bieżący podatnika, albo konta 101 - Kasa, jeśli zwrot następuje z kasy urzędu.

Na stronie Ma konta 221 księguje się:

- 1) odpisy należności, w korespondencji ze stroną Wn konta 720 - Przychody z tytułu dochodów budżetowych,
- 2) wpłaty dokonane przelewem albo za pośrednictwem poczty, w korespondencji ze stroną Wn konta 130 - Rachunek bieżący urzędu,
- 3) wpłaty dokonane w kasie urzędu, w korespondencji ze stroną Wn konta 101 - Kasa,
- 4) wygaśnięcie zobowiązania podatkowego wskutek przeniesienia własności rzeczy lub praw majątkowych na rzecz jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w art. 66 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej, w korespondencji z odpowiednim kontem planu kont urzędu,
- 5) wygaśnięcie zobowiązania podatkowego wskutek potrącenia, o którym mowa w art. 65 § 1 Ordynacji podatkowej, w korespondencji ze stroną Wn konta 221 - Należności z tytułu dochodów budżetowych,
- 6) zapłatę dokonaną za pośrednictwem banku, który obciążył rachunek bieżący podatnika z tytułu zapłaty podatku, ale nie przekazał tych środków na rachunek bieżący urzędu, w korespondencji ze stroną Wn konta 221 - Należności z tytułu dochodów budżetowych.

Konto 221 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności z tytułu dochodów budżetowych, a saldo Ma – stan zobowiązań jednostki budżetowej z tytułu nadpłat w dochodach budżetowych.

**Typowe zapisy strony Wn konta 221
„Należności z tytułu dochodów budżetowych”**

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	2	3
1.	Przypisy należności z tytułu podatków i opłat	720
2.	Odsetki za zwłokę i inne należności uboczne w kwocie wpłaconej	720, 750, 760
3.	Zwroty dochodów budżetowych nienależnie wpłaconych lub nadpłaconych oraz zwrot oprocentowania za nieterminowe przekazanie nadpłaty	101, 130
4.	Przeksięgowanie należności długoterminowych do krótkoterminowych należności z tytułu podatków i opłat. Zapis ze znakiem plus (równocześnie księguje się Wn 226 Ma 840 ze znakiem minus)	720
5.	Przeksięgowanie krótkoterminowych należności z tytułu podatków i opłat do długoterminowych ze znakiem minus (równocześnie księguje się Wn 226 Ma 840 ze znakiem plus)	720
6.	Przypis przedawnionych nadpłat	760

**Typowe zapisy strony Ma konta 221
„Należności z tytułu dochodów budżetowych”**

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	2	3
1.	Wpłata należności z tytułu przypisanych dochodów budżetowych:	
	– do kasy	101
	– na rachunek bankowy urzędu	130
2.	Zmniejszenie (odpisy) uprzednio przypisanych należności dotyczących dochodów budżetowych	720
3.	Odpisanie należności przedawnionych i umorzonych oraz nieistotnych, od których nie dokonano odpisów aktualizujących	761
4.	Wygaśnięcie zobowiązania podatkowego wskutek potrącenia, o którym mowa w art. 65 § 1 Ordynacji podatkowej	221
5.	Wygaśnięcie zobowiązania podatkowego wskutek przeniesienia własności rzeczy lub praw majątkowych na rzecz jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w art. 66 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej – z równoczesnym zapisem Wn 011,013,310 Ma 240	240
6.	Zapłata dokonana za pośrednictwem banku, który obciążył rachunek bieżący podatnika z tytułu zapłaty podatku, ale nie przekazał tych środków na rachunek bieżący urzędu	221

Konto 226 - "Długoterminowe należności budżetowe"

Konto 226 służy do ewidencji długoterminowych należności lub długoterminowych rozliczeń z budżetem.

Na stronie Wn konta 226 ujmuje się w szczególności ustalone długoterminowe należności budżetowych urzędu w korespondencji z kontem 840, a także przeniesienie należności krótkoterminowych do długoterminowych (ze znakiem plus). Zapis równoległy 221/720 ze znakiem minus oraz przeniesienie należności długoterminowych do krótkoterminowych w korespondencji z kontem 840 (zapis ze znakiem minus). Zapis równoległy 221/720 (ze znakiem plus).

Ewidencja szczegółowa do konta 226 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu poszczególnych należności budżetowych.

Konto 226 może wykazywać saldo Wn, które oznacza wartość należności długoterminowych.

**Typowe zapisy strony Wn konta 226
„Długoterminowe należności budżetowe”**

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	2	3
1.	Przeniesienie krótkoterminowych należności budżetowych urzędu do długoterminowych należności budżetowych (równocześnie księguje się Wn 221 Ma 720 (ze znakiem minus))	840
2.	Przeniesienie należności długoterminowych do krótkoterminowych należności budżetowych Urzędu (ze znakiem minus) (równocześnie księguje się Wn 221 Ma 720 ze znakiem plus)	840

Konto 720 - "Przychody z tytułu dochodów budżetowych"

Na koncie 720 - Przychody z tytułu dochodów budżetowych ewidencjonuje się przychody z tytułu podatków.

Na stronie Wn konta 720 księguje się odpisy z tytułu podatków, w korespondencji ze stroną Ma konta 221 - Należności z tytułu dochodów budżetowych.

Na stronie Ma konta 720 księguje się:

- 1) przypisy z tytułu podatków, w korespondencji ze stroną Wn konta 221 - Należności z tytułu dochodów budżetowych,
- 2) inne należności uboczne w kwocie wpłaconej - na podstawie dokumentu wpłaty, w korespondencji ze stroną Wn konta 221 - Należności z tytułu dochodów budżetowych.

**Typowe zapisy strony Wn konta 720
"Przychody z tytułu dochodów budżetowych"**

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	2	3
1.	Odpisy lub zmniejszenia należności z tytułu podatków	221

**Typowe zapisy strony Ma konta 720
"Przychody z tytułu dochodów budżetowych"**

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	2	3
1.	Przypisy z tytułu podatków	221
2.	Inne należności uboczne w kwocie wpłaconej, na podstawie dokumentu wpłaty	221

Konto 750 – „Przychody finansowe”

Konto 750 – „Przychody finansowe” służy do ewidencji przychodów finansowych z tytułu odsetek za zwłokę w zapłacie należności podatkowych.

Na stronie Ma ujmuje się odsetki za zwłokę w kwocie wpłaconej na podstawie dokumentu bankowego lub w wysokości odsetek należnych na dzień sporządzenia sprawozdania, w korespondencji ze stroną Wn konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”.

Typowe zapisy strony Ma konta 750 „Przychody finansowe”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	2	3
1.	Przypis odsetek za zwłokę z tytułu podatków w kwocie wpłaconej, na podstawie dokumentu wpłaty	221
2.	Przypis odsetek za zwłokę z tytułu podatków nie zapłaconych na dzień sporządzenia sprawozdania	221

Konto 751 - "Koszty finansowe"

Konto 751 służy do ewidencji kosztów finansowych z tytułu podatków.

Na stronie Wn konta 751 ujmuje się w szczególności:

- 1) odpisy aktualizujący wartość należności z tytułu podatków,
- 2) odpisane lub umorzone należności finansowe z tytułu odsetek za zwłokę, do których nie dokonano odpisów aktualizujących

Typowe zapisy strony Wn konta 751 „Koszty finansowe”

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	2	3
1.	Odpis aktualizujący wartość należności z tytułu operacji finansowych	290
2.	Odpisane lub umorzone należności finansowe z tytułu odsetek za zwłokę, do których nie dokonano odpisów aktualizujących	221

Konto 760 - "Pozostałe przychody operacyjne"

Konto 760 służy do ewidencji przychodów niezwiązanych bezpośrednio z podstawową działalnością jednostki, w tym wszelkich innych przychodów niż podlegające ewidencji na koncie 720, 750.

Na koncie 760 po stronie Ma ujmuje się:

- 1) zmniejszenie wartości odpisów aktualizujących ze względu na ustanie przyczyn uzasadniających ich dokonanie dotyczących należności z tytułu podatków,
- 2) przypis przedawnionych nadpłat.

**Typowe zapisy strony Ma konta 760
"Pozostałe przychody operacyjne"**

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	2	3
1.	Zmniejszenie wartości odpisów aktualizujących ze względu na ustanie przyczyn uzasadniających ich dokonanie dotyczących należności z tytułu podatków.	290
2.	Przypis przedawnionych nadpłat	221

Konto 761 - "Pozostałe koszty operacyjne "

Konto 761 służy do ewidencji kosztów niezwiązanych bezpośrednio z podstawową działalnością jednostki.

Na koncie 761 po stronie Wn ujmuje się w szczególności:

- 1) odpisane przedawnione, umorzone i nieściągalne należności, do których nie dokonano odpisów aktualizujących,
- 2) odpisy aktualizujące od należności.

**Typowe zapisy strony Wn konta 761
"Pozostałe koszty operacyjne "**

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	2	3
1.	Odpisane lub umorzone należności z tytułu podatków, do których nie dokonano odpisów aktualizujących	221
2.	Odpis aktualizujący wątpliwe należności z tytułu podatków	290

Konto 840 - "Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów"

Konto 840 służy do ewidencji przychodów zaliczanych do przyszłych okresów oraz innych rozliczeń międzyokresowych i rezerw.

Na stronie Ma konta 840 ujmuje się:

- 1) przeniesienie krótkoterminowych należności do długoterminowych należności z tytułu podatków,
- 2) przeniesienie długoterminowych należności do krótkoterminowych tytułu podatków.

**Typowe zapisy strony Ma konta 840
"Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów"**

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1	2	3
1.	Przeniesienie krótkoterminowych należności z tytułu podatków do długoterminowych należności z tytułu podatków (równocześnie księguje się Wn 221 Ma 720 ze znakiem minus)	226
2.	Przeniesienie długoterminowych należności z tytułu podatków do krótkoterminowych z tytułu podatków (równocześnie księguje się Wn 221 Ma 720 ze znakiem plus)	226

Konto 910 - Skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg, odroczeń, umorzeń, zwolnień, zaniechania poboru obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych)

Konto 910 - „ Skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg, odroczeń, umorzeń, zwolnień, zaniechania poboru obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych) służy do ewidencji kwot dotyczących skutków udzielonych przez miasto na prawach powiatu za okres sprawozdawczy: ulg, odroczeń, umorzeń, zwolnień, zaniechania poboru podatków i opłat, stanowiących dochód budżetu Miasta (bez ulg i zwolnień ustawowych), a także skutki finansowe wynikające ze zwolnień i ulg w podatkach i opłatach wprowadzonych przepisami uchwał Rady Miejskiej w zakresie zarówno bieżących jak i zaległych należności wydanymi na podstawie ustawowych upoważnień. Wykazane kwoty powinny być zgodne z rejestrami odpisów z wyjątkiem decyzji o odroczeniu lub rozłożeniu płatności na raty.

Do konta tego prowadzi się również ewidencję szczegółową dotyczącą skutków ulg, odroczeń, umorzeń, zwolnień, zaniechania poboru podatków i opłat, stanowiących dochód budżetu Miasta za wyjątkiem skutków finansowych wynikających z ugody zawartej w bankowym postępowaniu ugodowym, a także będących wynikiem orzeczeń podjętych przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze jako organ II instancji, albo wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego.

6. Księgi rachunkowe prowadzone za pomocą komputera

Przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych za pomocą komputera należy zachować następujące warunki:

- 1) dowody źródłowe mogą mieć postać dokumentów papierowych lub zapisów elektronicznych; zapisy elektroniczne powinny być zabezpieczone przed zniekształceniem lub usunięciem pierwotnej treści operacji księgowej, której dotyczą, i opatrzone unikalnym identyfikatorem źródła pochodzenia,
- 2) drukom ścisłego zarachowania automatycznie powinny być nadawane kolejne numery, przy czym nie mogą występować luki w numeracji, a każdy numer musi być niepowtarzalny; numer anulowanego dokumentu nie może być nadany innemu dokumentowi; zamiast numeru można stosować inny niepowtarzalny identyfikator o zdefiniowanej budowie,
- 3) zapisy w księgach rachunkowych mogą nastąpić za pośrednictwem klawiatury komputerowej, urządzeń czytających dokumenty, urządzeń transmisji danych lub komputerowych nośników danych, pod warunkiem że podczas rejestracji operacji księgowej uzyskują one trwale czytelną postać odpowiadającą treści dowodu księgowego i możliwe jest stwierdzenie źródła pochodzenia każdego zapisu,
- 4) zapisy mogą być przenoszone między zbiorami danych, składającymi się na księgi rachunkowe prowadzone na komputerowych nośnikach danych, pod warunkiem że możliwe jest stwierdzenie źródła pochodzenia zapisów w zbiorach, w których ich dokonano pierwotnie, a odpowiedni program zapewni zachowanie ich poprawności i kompletności,
- 5) zapewniona jest możliwość wydruku, w postaci czytelnej dla użytkownika, treści zapisów.